Ч. 51 (11.392). Львів, пятниця 8. березня 1929. Pocztowa opłata zapłacona ryczałtem. Рік XLVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11–12 гов. передполуднем
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА
Місячно: в краю 5·00 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 15 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Історія повторяється.

На маргінесі подій в Жабчу на Волині.

Варшава, 5. березня 1929.

Події, що в останніх днях мали місце в невеликому українському селі Жабче чаруківської волости луцького повіту на Волині, потрясуть без сумніву своєю небуденною трагічністю душею кожного українця без огляду на його релігійну приналежність і політичний світогляд, пригадуючи живо часи релігійного фанатизму і боротьби двох церков на наших землях — західної і східної — в 17. віці. Подібність тим більша, що дієвими підметами — дві церкви і держава — є ті самі чинники тільки у змінених відносинах під впливом трьох століть та тих перемін, що вони зі собою принесли. Кажуть, що історія є учителькою життя та вона мабуть мало кого навчила, між іншим і нас та наших сусідів.

Наші західні землі були здавна площиною, на якій перехрещувалися не лише державно-політичні та суспільно-господарські інтереси польсько-української, але не менше, коли не значно більше, інтереси культурно-релігійні. Це і зрозуміле, бо активна форма тодішнього національного життя проявлялася передовсім у культурно-релігійній ділянці, а наша церква була тоді головною метою наступу зі заходу і оборони з нашого боку.

Наступ і оборона тривали до хвилі розвалу історичної Польщі і церковна справа та нерозвязання справи т. зв. дисидентів, в першу чергу православної, а опісля в деякій мірі і унійтської церкви, були також одною з головних причин його розвалу. Принята берестейським собором унія православної церкви з Апостольською Столицею була диктована політичними причинами і так розуміли її тоді обі договірні сторони. Ще більше з політичної сторони дивилася на цю унію Польща, вважаючи унію за тимчасове явище, що мало послужити помостом для поширення виключного панування римо-католицької церкви у парі з поширенням і скріпленням культурно-національного і політично-державного трівалого підбою Польщею українських земель. Настала у нас ривалізація двох наших церков — старого благочестя і нової унії, — що у своїх вислідах дала благонадійні наслідки в царині культурно-освітній (полемічна література і взагалі письменницький рух) та організації церковних брацтв і початків нашого вищого шкільництва, починаючи від церковних і братських греко-славинських шкіл до острожської, а зокрема київо-могилянської академії включно. Оживилася передовсім сама православна церква і на протязі 17. і 18. віків була дійсним українським національним подвижником подібно, як на протязі 19-го віку була у нас в Галичині церква греко-католицька, хоч остання у більшій мірі.

У боротьбу, чи опісля вже у більше мирну ривалізацію двох наших церков, вмішалася тодішня польська державна адміністрація та допомогла до побіди унії над благочестям на західних наших землях. Польща тим не осягнула зовсім своєї політично-національної мети. Цеї мети не вдалося їй осягнути, хіба аж на початку 20. століття на частині Холмщини і Підляша наче для іронії вже за царських часів по проголошенні толеранційного указу і то з причини відємного відношення російського уряду до українського народу і його релігійної організації у формі греко-католицької церкви. Зникло насаджене з поворотом обрусителями православя, на місце якого прийшла римо-католицька церква у польському національному одязі. І сьогодня стоїть там Польща твердою ногою.

Цей останній надсподіваний успіх заохотив і теперішні польські чинники до нових підбоїв на релігійно-національному полі, при чому першу ролю в цій справі відграє „кресове" польське громадянство з римо-кат. польським духовенством на чолі. Події на Холмщині і Підляшу, а в деякій частині і на Волині та Поліссі, з масівим відбиранням православних церков і передачі їх римо-католикам, або їх запечатування, що йшли у сотки — і то в асисті органів державної влади — усім нам у свіжій памяти.

Заборонено доступ на північно-західні наші области греко-католицькому духовенству з Галичини, що могло там відограти велику творчу і організаційну ролю серед українського населення, у якого ще не затерлися традиції унії. Заборону видано з політично-національних причин. З тих самих причин дуже утруднений туди доступ і культурно-освітним нашим установам з Галичини. З черги появилися проекти створення нового „помосту". Взявши у своє виключне володіння православну церкву, чи пак її церковну єрархію, узалежнивши матеріяльно вижче православне духовенство, у своїй масі малоосвічене та у великій мірі перенятe обрусительним духом, творці того „помосту" не знаходили здебільша поважніших перепон з боку цього чинника, що силою свого уряду покликаний до оборони, себто у масі православного духовенства і його російської старорежімної єрархії.

Придумано нові форми цього „помосту". Першим була ідея архієпископа о. Роппа з насадженням на східних „кресах" римо-католицьких священиків, що мали би право відправляти богослуження у двох обрядах, а властиво мовах — у цьому і в церковно-славянській. Цей проект і перші спроби його здійснювання скоро впали. Прийшов другий, пропонований ніш підляським єпископом о. Пшездзєцьким, люблинським о. Фульманом і луцьким Шельонжком — та здійснюваний сьогодня на більші розміри у формі своєрідної католицької церкви східного обряду — так званої „державної унії" — зовнішньо схожої з православям, а підчиненої в цілости польським римо-католицьким єпископам.

Від впливу і участи відпала галицька греко-кат. церква зі самостійною єрархією, що її нині репрезентує постать о. митрополита Андрія Шептицького, чоловіка найбільш заслуженого на полі унійної діяльности зеднання східної церкви, духового, а нераз і дійсного керманича відомих велеградських зїздів та знаного католицького подвижника у цілому католицькому світі. Політичні мотиви польської національної і державної рації відсунули від практичної унійної праці цю без сумніву найбільше авторитетну особу.

Організація католицької церкви східного обряду йде своїм окремим шляхом, що вповні находиться в руках польського римо-кат. єпископату. При приватному польському кат. університеті в Люблині на богословському його виділі створено окремі коротко-тріваючі курси для кандидатів на священиків нової церкви. Кандидатів набирається серед численної на сході Польщі півінтелігентної безробітної верстви, з морального боку часто безвартісної, нераз з темною минувшиною, що ради хліба і становища йде на згадані курси, а опісля в католицькі священики східного обряду та служить знаряддям у руках тих, що нині мають владу в своїх руках. Тут і там бувають переходи православних священиків на новий обряд, але диктовані майже без виїмку низькими особистими шкурними інтересами. Велика унійна ідея для них зовсім чужа!

Для священиків новозаснованої церкви треба, очевидно, парохій і вірних. Їх находять, а в який спосіб, класичним прикладом цього село Жабче на Волині! і описані в нас вчорашнього дня трагічні події в ньому. Ті події свідчать, що історія повторяється аж до подробиць. Та варто би при тім декому застановитися ще й над тим, чи доцільно доводити історичні аналогії та повторення аж до самого кінця.

Пос. д-р Ст. Баран.

Трагедія Жабча.

Опис подій пос. Вислоцького.

Від Українського Парляментарного Клюбу я виїхав дня 28-го II. 1929 р. до села Жабче повіт Луцьк на Волині, щоби розслідити трагічні події, які зайшли там на релігійнім тлі, і зібрав такі фактичні дані про них:

В селі Жабче вже від року тягнеться релігійна боротьба між католиками східного обряду і православними. Боротьба йде за церкву. Вже Українська Громада писала про авантюру, яка мала місце по святі Покрови в тому селі. Тоді тамошні т. зв. уніяти замкнули православних у церкві і держали їх через три дні аж доки їх влада не випустила а церкву опечатала. Парохіяльні будинки віддала влада уніятам, де вони влаштували собі церкву. Так було до дня 20. II. 1929 р. Уніяти мали собі свою церкву в хаті і православні також свою у хаті, а сама церква була опечатана. Того дня православні завважали зрана, що печать на церкві знята, а колодки розбиті, і тому ввійшли зі своїм священиком о. Сагайдаковським до церкви. Коли побачили, що там бракує золотої чаші та богато церковних річей, постановили собі, що церкви не опустять, доки влада не забезпечить за ними власности.

Прибула поліція і хотіла усунути православних силою, одначе це не вдалося, бо православних около 300 людей зачинилися в церкві і стали правити Богослуження. Був там і місцевий священик і два псаломщики. По кількох днях перебування в церкві, вислали телеграму до православного митрополита. На телеграму митрополит відповів, щоби видержати до його розпорядження, а сам віднісся в тій справі до Міністерства. Український Клюб зголосив у соймі внесок і мене вислав на місце подій. Я забрав зі собою п. Вишнівського, секретаря УНДО у Луцьку і виїхав до Жабча 40 км. від Луцька. На місці я вже застав саме кінець усування православних з церкви поліцією. На місці був уже староста, комісар поліції, 38 жандармів, 4 агенти і лікар з Луцька. Православні оповідають страшні річи і так від 20. II. православні замкнулися в церкві. Хто вийшов, того вже поліція не пускала назад. Були там священик, жінки діти понад 5 літ і мужчини до дня 1. III., то є до усунення силою. В момент усування було в церкві ще понад 156 людей. Ні харчів, ні води урядова охорона до церкви не допускала. Тому сиділи в холоді, морозі та в голоді 8 день. Дня 28. II. поліція усунула двері від церкви, щоби морозом православних змусити вийти з церкви. Та це не помогло, тоді до церкви ввійшло двох уніятів, дуже непочесне знані в селі, і вони почали православних бити. Тоді вже поліція ввійшла до церкви. Православні, всі вже хворі, лежали без руху на долівці, а священик, не могучи стояти, на колінах відправляв Службу Божу. Всі присягли вмерти за свою віру. Поліція очистила силою церкву і опечатала її опять. 7 людей недужих з голоду і побиття арештовано, в тім і священика. Закутих у кайдани відставлено їх до тюрми до Луцька. По дорозі у поїзді, в якім я їхав з ними, арештовані вмлівали.

Вигляд тих людей, які витримали 8 днів у голоді на молитві, страшний. Вони почорніли як вуголь і всі лежать без сил. Коли я прибув, дуже втішилися, православні цілували мене по руках і ногах, дякуючи мені як послови, що в такій біді їх відвідав. Зверталися вони до посла Власовського (радикал), але без успіху. В селі є 58 уніятів, а православних 500. По опорожненні церкви прийшла телеграма від митрополита такого змісту:

Телеграма від митрополита до священика в Луцьку. 28. II. Варшава. Беручи під увагу поважну випадків у Жабчі, маючи на увазі високі почуття релігійні, привязання до святої православної церкви, виявлене священиком і парохіянами Жабча, особисто говорив з міністром Віроісповідань. Предприняті кроки не принесли успіху. Міністерство категорично відмовило проханню православних парохіян Жабча, щоби залишити в їх посіданні церкву, перебування парохіян у церкві і відправлювання Богослужень. Міністерство уважає користування церквою безправним до часу окончного рішення справи приналежности. Міністерство вимагає добровільного покинення церкви священиком і парохіянами, щоби не стягнути на себе обвинувачення за опір владі.

Прошу це вияснити парохіянам, вказати на шкідливість опору супроти скорого сподіваного і корисного полагодження справи. Взиваю благословенства божого для священика, парохіян, благаю віслання їм сили в покорі і терпеливости знести спроби відібрання їм церкви. — Митрополит Діонізій

•

Українська Парляментарна Репрезентація і події в Жабчу.

Українська Парл. Репрезентація (посли і сенатори) відбула в справі Жабча в понеділок 4. ц. м. надзвичайне засідання під проводом заст. голови пос. Целевича і по обговоренні справи вибрала окрему комісію зі сен. д-ра Горбачевського та послів д-ра Барана і Кузика для виготовлення наглячого внеску в справі трагічних подій в Жабчу, в дні 1. березня ц. р. Для дальшого розсліду справи вислано тогож дня на місце послів д-ра Біляка і Заваликута, що мають зібрати дальший матеріял і прийти з порадою і допомогою православній людности в Жабчу. Комісія виготовила наглячий внесок з точним представленням справи, зібрала понад 40 підписів і його в понеділок зголошено в соймі, так, що на другий тиждень прийде він під наради сойму.

На парляментарній арені.

СОЙМ.

Справа удержавлення лісів.

У соймовій земельній комісії ведеться дискусія над внеском „Стронніцтва Хлопского" про удержавлення приватних лісів. Проект передбачує м. і., що ліси, які є власністю приватних і правних осіб в рік після оголошення того закону переходять на власність держави автоматично. Не підлягають удержавленню ліси дрібних хліборобів, отримані за серві́тути, ліси сільських громад і лісові терени нижче 50-ти гектарів, а також підміські, здатні під уладження у них міських садів.

Становище Українського Клюбу до цієї справи виявив *пос. Тершаковець*, домагаючися сперш у остаточної реґуляції лісових серві́тутів, які є ще вічно болячкою нашого села, бо при останній їх реґуляції скривджено наші громади настільки, що в цій справі прийшло до 3200 процесів. Коли держава перейме на власність ліси, то господарка ними не покращає, а виграють хіба тільки підприємці. Наше засадниче становище таке, що ліси повинні перейти на власність громад.

За українську мову в суді.

Поміж справами, які були предметом нарад останніх засідань соймової правничої комісії було також внесення Українського Клюбу на доповнення ст. 62 розп. Президента Польщі з 6-го лютого 1928 про устрій судів, постановою, щоби на територіях, де обовязують т. зв. язикові закони з 31. 7. 1924. і з дня 31. 3. 1925. (згідно з якими в урядуванні судів і прокуратур поруч з польською мовою є уживана мова українська, білоруська, литовська, зглядно німецька) могли бути іменовані суддями і прокураторами тільки кандидати, які володіють в мові і письмі згаданими мовами. Становище Українського Клюбу заступав на тих засіданнях пос. д-р *Загайкевич*, який теж був автором цього внеску. Представники Клюбів ББ., НД., ХД. і відпоручники Міністерства Справедливости спротивилися українському внескові принціпіяльно. Члени інших Клюбів признавали „теоретично" правду внеснові, однак уважали, що його ухвалення є скомплікование бо стоїть у звязку з цілістю питання про права національних меншин і його точне виконування не далося би перевести. Не зважаючи на виводи д-р Загайкевича, який стійність і потребу такої постанови мотивував вимогами практичного життя в ділянці судівництва та льоґічним звязком цього внеску з хоч якими дрібними постановами т. зв. язикових законів, внесення Укр. Клюбу перепало. Ухвалено натомість резолюцію — плятонічного значіння, — яку поставить Правнича Комісія на пленум сойму, а якою сойм взиває уряд, щоби в „міру можности" іменував на етнографічно „мішаних" територіях на становище суддів і прокураторів таких кандидатів, які володіють мовами, предбаченими у повищих законах. Д-р Загайкевич застеріг своє внесення на пленум, як внесення меншости. Ця справа буде поставлена як друге читання цієї новелізації на найближчому засіданні сойму.

„Нумерус клявзус".

На одному з останніх засідань Соймової Освітньої Комісії розглядався внесок Жидівського Клюбу в справі § 86 закону з 13. 7. 1920 р. про академічні школи. Цей параграф, признаючи Виділовим Радам право обмежувати число студентів на факультетах, був фірткою для введення на університетах ославленого „нумерус клявзус".

У дискусії забрала голос м. і. пос. *М. Рудницька*, доказуючи, що дотична постанова звертається головно проти української молоді, якій робиться усякі найгірші перешкоди при прийманні на вищі школи в Польщі. Культурні потреби українського населення можуть заспокоїти лише власні українські вищі школи, в першу чергу університет. Однак влада не тільки не заспокоює цього домагання, але зачиняє ворота й польських університетів перед українськими студентами, яких подання відкидається щорічно і сотки наших студентів мусять або вирікатися вищих студій або виїздити за кордон. Відсоткова норма на основі національного принципу, на яку жаліються жиди, українцям ще болючіше дається в знаки, ніж жидам. Бесідниця поручає внесок, а колиб його відкинено, пропонує додатковий внесок, щоби міністерство освіти устійнило принціпи, якими мають руководитися факультети, приймаючи студентів на обмежене число місць. Оба внески комісія відкинула, приймаючи лише резолюцію з побажанням до уряду, щоби уможливив вищі студії усім управненим до них молоді.

СЕНАТ.

Бюджетова дискусія.

Дня 5. березня сенат почав наради над бюджетовим преліміна́рем на 1929/30 р. Наради потревають шість днів. Ґенеральний реферат виголосив сен. Шарський (ББ.). Аналізуючи бюджет, він ствердив, що розвиток видатків більший від розвитку приходів. Вказана є ощадність, а не сліпе обтинання видатків і поборювання таких, які є конче потрібні. Що торкається змін, пороблених у бюджеті соймом, то вони значніші, всетаки соймовий проєкт реальний і бюджет зрівноважений. Бюджетово-скарбова комісія сенату оцінює надвишку приходів понад преліміновані на більше як 400 міл. зол. По узгляднені сен. комісії приходи винесуть загалом 2,910.470.009 зол., видатки 2,750.309.006 зол. Отже остає надвишка 159.605.703 зол. Надвишка по обрахункам сойму виносила 177,550.800 зол. Комісія сенату обнизила приходи загалом на 52,591.232 зол., видатки на 34.646.135 зол., тимсамим і надвишку на 17,945.095 зол. Тому, що з тої надвишки призначується 148 міл. зол. на виплату 15-проц. додатку для урядовців і інвалідів, то справжня надвишка виносить на основі ухвали сен. комісії 11.603.703. У справі урядовців сенат внесе ще резолюцію, яка стверджуватиме, що підвишка платень держ. працьовників бодай до реальної висоти платень із кінця 1926 р. є найпильнішим обовязком держави.

Далі референт каже, що державна господарка без переступлювання бюджету неможлива. Сенатська комісія в уст. 2. арт. 6. ухвалила, що уряд може робити надзвичайні видатки не тоді, коли є елементарна катастрофа або якийсь інший наглячий випадок, але коли заходить немину́ча потреба, що має характер держ. конечности, а яку годі було передбачити.

Сен. *Троян* підкреслив, що Польща борониться перед тим, щоби пізнати правду про національні відносини, і не хоче позбутися омани в цій ділянці. Ніхто не завдає собі труду пізнати українську справу. Цілу справу береться так, як це робить мін. Складковський, який безцеремонно заявляє представникам українського народу, що не мають права репрезентувати українського народу. Українське представництво протестує проти квестіонування його права заступати український нарід. Клюб ББ. здійснює ендецьку програму в національних справах. Вкінці бесідник виступає проти штучного поділу українського народу на „потульни людек рускі"

ВОЛОДИМИР БІРЧАК.

БЕЗЖУРНІ ДНІ.[2)]

(Продовження.)

III.

Кілька днів пізніше виїхали обидва товариші. Висіли на маленькій стації — Цапівці. Поет і його товариш були одягнені досить прилично, особливо поет пристроївся — як це кажуть — на останній ґузик. Широкий капелюх красувався на його голові, широка краватка повівала на вітрі. Його товариш був одягнений скромніше — та всеж не буденно. Не диво, що до них прибіг зараз на стації місцевий візник — один-одинокий на ввесь город — і просив, щоб сідали, завезе до міста.

— Ми пішки! — відповів, нахмаривши чоло, поет.

— Наші коні зараз виїдуть по нас, а ми йдемо проти них! — поправив Стецько й обидва пішли вуличкою, що вела до малого галицького містечка.

Грицько йшов задуманий, його товариш розглядався довкруги й думав.

Колиб хто дав мені завдання, щоб я коротко й ярко змалював оце містечко, то я порівняв би його до писаря в нашому селі, який скінчив народню школу, був при війську й вернувся „паном" у село, але до панства недостають йому ще два цалі. Бо щоб він як одягнувся по панськи, то на ньому або чоботи з гноєм, або солома сторчить з волосся, або зпід ковнірця висунеться брудна, замарана сорочка. Так і цьому містечку недоставали ще два цалі, щоб воно стало містом. Правда: вулиці мають по боках телеграфічні й телефонічні стовпи, що свідчить про культуру, та біля тих стовпів біжуть рови із смердячим гноєм. Аж ось нова картина: висока мурована церква й годинник на вежі — покаже точно десяту, хоч є вже під вечір. Колиж обидва товариші увійшли вже в ту частину містечка, де були камінні хідники, Стецько побачив новий образ: високий дім, написано „Аптека". На дверях аптеки розмальована на чорному лискучому полі золота богиня, що душить в руках гадюку. На хіднику, майже біля ніг богині лежить здохлий кіт, що його вже здалеку чути.

Грицько не розглядався, як його товариш, тільки похилив голову й думав. Ще вчора говорив, що їде до неї, щоб згори глянути на неї, поглузувати. Поглузувати! — але хоч як він і не думав, якбито глузувати з неї, нічого не видумав.

...Три роки не бачив її, затявся й не бачив!... Шіснацять літ тоді мала, нині виросла, розцвіла, як рожа...

— Далеко ще? — перебив Стецько Грицькові думки.

— Небаром уже.

Перейшли базар, на якому тепер під вечір було тихо, пройшли й малий місток і переходили на передмістя по другому боці містечка. Грицько не йшов, — а біг.

— А вот, це тут! Скажемо, що ми приїхали припадково...

Посеред подвіря стояв партеровий дім з рундуком. Перед домом по одному боці високий журавель при студні, по другому цвітник. Тепер, під вечір, нісся з городця запах гвоздиків і резеди. Коли обидва товариші входили у ворота, з дому вийшла саме у тій хвилі Ксеня. Несла коновочку підливати цвіти. Грицько уклонився. Станула, вдивлялася. Коновочку поставила на сходи, що аж вода розприскалася, й сама втікла.

— Вона! — прошепотав Грицько, але таким схвильованим голосом, що Стецько не видержав і запитав:

— Хто — вона?

— Ксеня!

— Чогож ти такий схвильований? Що тут надзвичайного? Дівчина, ну — як дівчина коновочка, ну — як коновочка і вода, ну — як вода, дивися: тече в долину, не в гору.

— Ідіот!... Тільки памятай, що ми припадково...

IV.

Грицько оспівував свою любку, малював її надземними красками. На ввесь світ була найгарніша. І рожа, вмита ранньою росою при сходячому сонці — була нічим проти неї. І ясні зорі і преясне сонце — не були такі ясні, як вона. І краса ранку й заходу сонця над широким морем не могла рівнятися з нею. Й усі високі ідеї поетів, фільософів — чим вони проти її усміху, проти її однісього слова?!

Одна була біда, що вона — як це часто оповідав Грицько товаришеві, дивилася на нього й на всіх людей згори. І от Стецько уявляв собі, що оце втілення найвищої краси, найвищих чеснот і ідей — звичайній людині недоступне, тримає смертних у далекій віддалі від себе.

А вже її батько — о, той виходив найгірше в поезіях Грицька! Він був тим злочинцем, що зломив щастя рідної дитини. Й у кількох своїх поезіях малював Грицько плач і жаль своєї любки, яка дорікає батькові, що „перестарілим конвенансом розбив її долю й тепер вмуровує її в домовину". Й ось Стецько уявляв собі Ксениного батька не інакше, як змієм із казки, який полонив царівну. Стецько мав буйну фантазію і коли товариш попрохав його, щоб їхав з ним, він рішився їхати, певний, що йому прийдеться біля товариша битися проти семиголового змія. Це делікатно казав товариш: „Їдь зо мною і будеш старих забавляти, а я тимчасом..." Та Стецько добре розумів, що то в цих обставинах значить: старих забавляти! Тут треба було розбити семиголового змія!

Увійшли вони через рундук у першу кімнату. Хвильку не було нікого, але вже вийшла старша пані, видно щойно встала від шиття, бо ще на-

і бунтарських провідників. Цитуючи приповідку: „Пережили ми панщину, переживемо й конституцію" бесідник складає заяву, що уряд не має морального права вимагати від українців, щоби голосували за держ. конечностями.

Сен. Познер (ППС) заявив, що його клюб не бере відповідальности за бюджет і здержиться від голосування. Сен. Янушевський (Визв.) ствердив, що його клюб голосуватиме за бюджетом. Сен. Кернер (Жид. Клюб) закинув властям антисемітизм і сказав, що його клюб голосуватиме проти бюджету.

На цьому наради перервано.

•

Закон про контролю обороту землею.

Мін-ство скарбу та земельних реформ опрацьовує проект закона про контролю обороту землею. Дотеперішні приписи з передвоєнних часів або з 1919 р. віддавали земським урядам контролю, коли розходилося про продажу ґрунтів великої зем. посілости, а то з огляду на земельну реформу.

Проектований закон впроваджує держ. контролю при великих трансакціях, при купні та продажі землі. Приписи мають бути так сконструовані, щоби земські уряди утруднювали трансакції купна і продажі землі.

Проект цей розглядатиме міжміністеріяльна комісія, а потім перешлють його Раді Міністрів для розгляду й апробати.

Пекуча справа.

Неминуча потреба Інституту Українознавства.

Від Редакції: Стаття, яку далі містимо як дискусійну, походить з наших студентських кол. Звертаємо увагу наших наукових установ на її зміст і надіємося, що вона найде в них відповідний відгук. Порушена в ній справа ділсно пекуча.

Сім мілїонів населення без високої школи — явище над міру ненормальне. Та не про те тут мова, бо це аж надто кожному ясне. Є деякі школи, без яких можна переходово обійтися, як от без ветеринарійних наук, без своєї техніки, особливо, коли певний контингент молоді студіює ці дисципліни на чужих школах, але без вишколу хочаб дуже невеличкої частини студентства в українознавстві і то у *рідній школі*, годі уявити собі правильний розвиток національного життя.

I.

Чекати аж польська влада заложить український університет, означалоб повну резигнацію з численних можливостей певного національного культурного розвитку. Лишається — по моєму — лише одна можливість: *побудувати власними силами відповідну свою високу школу.*

Поворот до акції Укр. Високих Шкіл з перших літ цього десятиліття? — Ні! Тоді справу поставлено надто широко, рішуче зашироко в порівнанні з нашою спроможністю і реальними можливостями. Бож наприкл. на вивінування і удержування технічних чи лікарських факультетів не може спромогтися навіть неодна держава. Другий, навіть поважніший момент, що підкошував цілу справу, лежав у тому, що тайні школи не запевняли студентам можливостей прожитку. Коли зважити, що більшість із цих студентів була без засобів до життя, що богато літ стратила на війні, що не мала ніяких надій на скорий заробіток наслідком усяких законних обмежень, то й не дивним буде, що діло впало, не дивлячись на великанський ідеалізм і самопосвяту молоді й старших.

Зрештою, само життя стало критикою — на жаль, найсуровішою, із можливих. Для нас дуже важне, щоби недопустити в будуччині до цього роду недоглядів.

Здається мені, що евентуальні будучі основники приватної укр. високої школи, повинні взяти під увагу такі моменти в звязку з давнішою акцією: 1) школа мусить бути *скромно* поставлена, 2) по змозі, повинна запевняти абсольвентам можливості на прожиток.

II.

„Скромно" це зовсім не значить зле. В скромних розмірах можна дуже богато зробити. Отже передовсім те, чого не дають нашим студентам чужі школи: *українознавство*, що конечно нам потрібне.

На львівському університеті є, що правда, катедра української фільольоґії, але поза граматику мало тут виходиться, найдалі хіба до старої доби укр. літератури. Позатим часом може студент вислухати курс укр. етноґрафії. Викладів з історії, чи нової літератури нема. Можливість наукової праці майже ніяка. Мала ілюстрація: про семінар укр. фільольоґії дбає правді професор (Я. Янів), але що може зробити тут одиниця без засобів? В результаті бібліотека семінара поставлена так, що в ній нема навіть бібліографії Левицького! Чи можливо є написати якунебудь наукову працю без таких примітивних засобів — про те не треба й казати. Друге явище ще менше відрадне. Тепер студіюється після т. зв. маґістерій. Маґістерії укр. фільольоґії нема, студенти користуються маґістерією славянської фільольоґії. З уваги на виклади більшість вибирає т. зв. граматичну групу. Та тут нема ніодного іспиту з обсягу укр. літератури, буквально, ніодного! І маґістер славянської фільольоґії опісля вчить у ґімназії укр. літературу як головний предмет!

Які будуть учителі укр. літератури, яка їхня підготовка, це справа першорядної ваги. Це саме відноситься до вчителів укр. історії. Я вже не згадую, що нема тут можливостей виховати науковий доріст.

III.

Ідемо з життям. Воно домагається розбудови господарського життя, домагається плекання економічних і правничих дисциплін. Нещодавно писала „Кооперативна Республика" про конечність заснувати науково-дослідчу катедру укр. господарства. (Гл. статтю доц. К. Коберського і передрук в „Новому Часі").

Позатим конечно треба підховати молодих дослідників укр. права, чого теж очевидно не зробить польський університет.

IV.

Конкретно, піддаю під дискусію такий проект:

Центральні наукові й студентські установи та інші заінтересовані чинники повинні застановитися над можливостями заснування Інституту Українознавства у Львові.

Думаю, що покищо требаб *обмежитися* до двох виділів: Історично-літературного і Правничо-економічного. В першому мусіли́б бути отворені отсі катедри: 1) українська історія, 2) українська література, 3) українська і слов. фільольоґія, які можнаб опісля доповнити ще такими катедрами або доцентурами: 4) українська і всесвітня фільософія, 5) нова українська література враз із новіщими літ. течіями Зах. Европи, 6) українська етноґрафія, 7) українська бібліольоґія. На правничо-економічному виділі *булиб* слідуючі катедри: 1) українське право, 2) українське народне ґосподарство, що згодом булиб доповнені катедрами: 3) політично-господарська ґеографія, 4) економічна політика. До цього потрібноб декілька лекторатів чужих мов, слав. літератур, книговодства і т. п.

Про концесію і дозвіл на ведення такого Інституту повинні подбати відповідні наші чинники.

V.

„Фонди? При такому поставленні справи удержання Інституту не коштувалоб більше як удержання двох-трьох ґімназій.

Українське громадянство, що виявило стільки жертвенности, напевно й тут не заведе. Тимбільше, що тут можна рахувати і на наші економічні установи, що в тому спеціяльно заінтересовані. Не малу пайку внеслиб оплати студентів. Покищо вистане тих кілька слів. *Є. П.*

Присилайте негайно коляду та списки громад і гуртків, що колядували на „Рідну Школу", щоби втягнути їх у загальний список повітів і громад, який ладить до друку Головна Управа „Рідної Школи" у Львові, Ринок ч. 10.

персток мала на пальцях. Усміхнулася привітно до гостей і кутики уст у неї затремтіли.

— А-а-а-а! — промовила здивовано. — Рідкі гості! Пан Грицько!

Грицько звитався, представив товариша і промовив зворушено:

— Ми їхали до Ромка Постригача... враз із товаришем і по дорозі вступили до високоповажаного панства зложити своє глибоке поважання і...

— Будь ласка, сідайте, мій чоловік ще в бюрі, небаром вернеться; тепер інші судді виїхали на відпустки й у нього багацько роботи. Будь ласка, сідайте! Панове обидва певно курять? Ксеню, подай папіроски!

В тій хвилі увійшла в рожевій, легенькій літній суконці круглолиця бльондинка — та сама, що перед хвилиною опустила коновочку з руки. Увійшла вся червона, як сонце при заході.

— Добрий вечір! — витався Грицько.

— Добрий вечір! — відповіла, подаючи руку. Другою в поспіху поправляла волосся на чолі.

— Ми обидва їхали з товаришем до Постригача, заговорилися й висіли... такий припадок...

— І в мене такий смішний припадок... — відповіла, сміючися. — Виляла коновочку, аж самій мені дивно...

— І ми вступили до панства, щоб зложити своє глибоке поважання... — кінчив Грицько.

— Татко ще в бюрі, зараз прийдуть. Прошу курити, я зараз служу! — й вибігла на ґанок, мабуть: піднести кинену коновку.

Колиж вернула, Стецько глянув на неї зпід ока... Невжеж це та, якої красу оспівував поет? Невжеж це той ідеал, перед яким меркли зорі?... Була середнього росту, мовляв: при високих низька, а при низьких висока. Лице кругленьке і дрібненьке, волосся яснаве, вся якась дрібна, ніжна. Коли усміхалася, блестіли її очі і — як в її мами — тремтіли кутики уст

— Аджеж це цілком звичайна дівчина, а той дурень так задурився! — подумав Стецько. — Звичайненька собі дівчина, а він до неї такі вірші! Високий ідеал! — і знову подумав по хвилині. — Невжеж це всі ті „високі ідеали" так дуже ріжняться від того, що про них пишуть? Невжеж і Беатріче і Гретхен і Оксана були собі звичайненькі дівчата з носиками, задертими вгору — як ось і в цеї?!

— Чую, що в нас гості! — заговорив уже в передпокою чоловічий голос. — А, це пан Грицько, поет і його товариш! — І в кімнату увійшов лисий панок, похилений від актів, що витався й питав Стецька, коли той представився:

— Як прошу на імя? Як? Пан Стецько... Красно, красно. А з котрих околиць? Студент фільософії? Добре, добре — говорив, як колиб списував судовий протокол. Стецькові здавалося, що він ще запитає: коли і де роджений... чи був уже караний?...

... Це той змій! — подумав Стецько. Але на лютого змія пан радник цілком не виглядав і ні злости, ні гніву, ні лютого завзяття не можна було вичитати з його лиця. В кімнату увійшов грубенький, майже кругленький чоловік, з кругленькою, вже лисою головою і кругленьким, маленьким носиком на лиці. Чоло мав низьке, а уста товсті. Вже на перший погляд можна було пізнати в ньому людину, яка добре їсть, добре спить, поволі працює й завсіди вдоволена собою. Хоч ні, одно було нещастя, що його схвилювало і що-хвилі виводило з рівноваги, злило. В його склах, що були на носі, була мабуть попсована пружина й ті скла йому злітали. Він підсував їх двома пальцями що-хвилі, але що-хвилі вони, якби пяні, подавалися раз на ліво, то знову на право. Оце одно нещастя, здається, виводило його з рівноваги...

— І хтоб то подумав, що п. Грицько завитає в нашу хату! Дивіть, як він виріс, споважнів. Не дурно вчора й нині випало мені два рази перо з руки і вбилося в підлогу.

— Ми їхали до товариша Постригача, я з моїм товаришем... почав Грицько.

— На це нема ніякого параграфу ні в цивільному, ні в карному законі, щоб не можна було до кого поступити. Навпаки, ми дякуємо сердечно, що панове не поминули нашої хати. Мамо, давай каву й ті добрі тісточка, що ти спекла нині...

— Кажіть, що чувати? — спитав далі пан радник молодих. Ви з великого світа. А, правда, не чували ви, як там з нашою службовою прагматикою? Зменшили нам роки служби?

— Не знаю, — відповів Грицько. — Колиб був знав, що це цікавить пана радника...

— І ви нічого не чули? — спитав пан радник і Стецька.

— І я нічого.

— Ну, так, ну, так... — промовив пан радник і став перебирати пальцями по столі. Здавалося, що гості не були вже йому цікаві...

А тимчасом Ксенина мати, Ксеня і Грицько розговорилися на добре. Кільканацять літ були в містечку С., де Грицько кінчив ґімназію, отже тепер пригадували собі давнину. І місця, де жили і людей, з котрими жили. Найперше випитували Грицька про всю його рідню, бо нині він був тут найважнішою особою, довкруги котрої крутився увесь світ... А що робить його брат? А сестри? А тітки? А вуйки? А багацько у брата дітей? А здорові всі? Вчаться добре в школі? Слава тобі, Боже...

Грицько не любив такої пустої філістерської родинної розмови, але нині відповідав радо й обширно, ставив свої питання і небаром широким руслом попливла розмова.

Пан радник перепросив і встав від стола; мав у себе купу актів на завтрішню розправу і йшов їх читати. Мати Ксені вийшла до кухні, а Грицько і Ксеня пригадували собі далі сотки дрібничок. Ті всі дрібнички видавалися Стецькові пусті, дрібні, а їм такі милі, дорогі!

(Продовження буде.)

На здобуття шостої частини землі.

У другій половині лютого ц. р. принесли часописи коротку вістку, що сер Губерт Вількінс вернувся зі своєї виправи на полудневий бігун на свою головну кватиру на острові Дісепшен, та що його досліди з літака, — як казали радієві оповіщення — мали великий успіх, бо принесли фотографічні знимки суходолу т. зв. землі Ґреґама.

Щоб зрозуміти ту коротку вістку слід коротким словами пригадати історію того підприємства.

Американські маґнати уважали за свій обовязок чести, а може меґальоманії доказати того, що не вдалось всім попередникам, дослідникам Антаркти, не виключаючи Роальда Амундсена та нещасного Скота, а саме докладно розслідити положення та величину того шестого континенту. Бо факт, що на полудневім бігуні і довкола нього положений велитенський масив високоплощини навіть з вульканами, ще вибухаючими, відкрив ще в першій половині минулого віку Джемс Кларк Росс, а пізніші дослідники находили в камінні Антаркти відтиски великанських тропічних ростин. Це був знак, що наша земля колись, перед міліонами літ, займала таке положення до сонця, що полудневий бігун лежав у смузі тропічного підсоння.

Що дотепер нікому не повелось розглянути розслідами цілість шестого континенту, то чомуж би цього не мали доказати американці своїми долярами, користуючись найновішими технічними здобутками, літаками, моторовими саньми, радіом і т. д. І посипались долярики так густо, що не одно, але два окремі підприємства, добре підготовані вирушили на здобуття шестого континенту; одно під проводом Вількінса а друге під проводом Бирда, відомого героя океанського перелету.

Вількінс заложив собі головну кватиру на острові Дісепшен, положеному на полудне від найдальше на полудне висуненого кінчика Полудневої Америки і звідти зробив виправу в осени і на початку зими по нашому календарі, а в пізну весну і літо як рахувати на підставі полудневого підсоння. Мав він настільки щастя, що погода сприяла йому і товаришеві його, Ейсльсонови, себто, що такі звичайні в підбігунових околицях мряки не закривали овиду на тому шматку землі Ґреґама висуненому найбільше на північ себто до рівника, який він рішився докладніше розслідити. Тому міг він з літака зфотоґрафувати простір приблизно на 1000 квадр. кільометрів, і ствердити, що земля Ґреґама це острів, відділений від решти суші, що має гори, які сягають до 2500 метрів, але осісти з літаком не міг ніде, бо не було до цього пригожої площі: скрізь лише ледівці, гори снігів, а води перемішані з кригами. Тому Вількінс рішився мабуть в своїй кватирі на Дісепшен дожидати літа полудневого підсоння.

Про виправу Бирда мало що світ знає. Мав він на своїм кораблі доїхати до т. зв. ледової барієри, що наче китайський мур висоти від 50 до 100 метрів окружає Антаркту і ледве де є приступна. Поза нею простягаються непроглядні сніжні поля, поперерізувані щілинами, сніжними горами та високорівнями. Бирд мабуть пливе вздовж тієї барієри і шукає підхожого місця, де міг би заложити собі операційну підставу і звідти здобути шестий континент серед можливих, сприяючих обставин, бо взагалі атмосферичні зміни, студінь і бурі унеможливлюють там усякі наукові розсліди. Бирд — чоловік сильної волі, він перелетів уже північний бігун на літаку, хоч, правда, без значніших вислідів.

По широкому світі.

Болдуін заявив у Менчестері, що СРСР не може ждати на вклад більших капіталів Англії в його підприємства, навчений досвідом, на що ці капітали вживали большевики.

У Болгарії святкували 51-і роковини визволення Болгарії.

Закінчились кількамісячні переговори з радянськими і англійськими нафтовими товариствами. Товариства підписали договір щодо доставки російської нафти та ґазоліни для англійських фірм.

Меншостева дебата в Женеві.

Комісія для студій справ меншостей.

На вступі засідання Ради Ліги в середу предс. Шіяльоя повідомив про постанову довірочного засідання Ради, що Рада порішила, що буде обговорювати меншостеву справу в дотеперішнім своїм складі, без допускання до участи в нарадах держав, які підписали меншостеві трактати.

З черги при великім напливі публики і заст. преси Рада приступила до загальної дискусії над справою меншостей. На деннім порядку була справа процедури полагоджування меншостевих петицій та ґарантій Л. Н. для постанов у справі охорони меншостей. Цю другу точку поставили на денний порядок на домагання Німеччини. Дел Дан Дюранд (Канада) в звязи з першою точкою мотивував своє внесення в справі ревізії й уліпшення процедури полагоди менш. петицій. Він сказав, що почуття солідарности та відповідальности перед Ліґою веліло йому поставити ці внесення. Л. Н. зробила вже багато доброго для справ меншостей, одначе мовчанка та таємничість, які окутують наради в менш. справах, викликають підозріння, що Л. Н. не сповняє своїх обовязків як ялося. Щоби оминути затушування й усунути підставу всяким побоюванням меншостей, Канада присвятила спеціяльну увагу цьому завданню та зголосила своє внесення. Мінімум того, чого меншости ждуть від Ліґи, мусить бути таке, щоби всі члени мали засоби й шляхи, які позволяли би їм інформуватися про положення меншостей, коли вплине яке зажалення від даної меншости.

Мін. Штреземан критикував дотеперішню процедуру при полагоді меншостевих петицій. Між теорією охорони меншостей і виконуваною практикою є велика ріжниця. Всякі асиміляційні тенденції у відношенні до меншостей треба поборювати, бо цілий сенс охорони меншостей основується на цьому, що тут розходиться про постійні права. Бесідник домагається поліпшення форм. процедури при розгляданні та полагоджуванні петицій і допущення представників заінтересованих народів до участи в розгляданні справи, як Ліґа могла би краще сповнити зобовязання гарантій у відношенні до меншостей. Вкінці бесідник домагається пояснень цілого принц. боку справи охорони меншостей. Промову закінчив поставленням внесення в справі утворення комісії студій, якої завданням було би опрацювати звіт, який опісля доручено би сесії Ради. На основі того звіту можна би пізніше ухвалити оконечні постанови.

На пополудневому засіданні Ради мін. Залеський ствердив, що процедура в своїй теперішній формі не є передбачена в менш. трактатах. Це процедура безтрактатова, опрацьована з чемности в інтересі меншостей при щирій співучасти Ради і держав-сиґнатарів менш. трактатів. Без згоди держав, що підписали менш. трактати, процедура ця не могла би і не була в спроможности функціонувати.

Мін. Чемберлен сказав м. і., що все старався ввести успокоєння і довести до безпосередньої полагоди між урядом і меншостею. Годі всіх задоволити, все таки комітет 3-ох зробив богато. Заявляється проти оголошування змісту петицій та змісту нарад комітету. Явність була би небезпечна, бо охорону меншостей введено задля прискорення процесу, що зміряє до осягнення повної нац. єдности. Англійці не думають винародовлювати шотляндців, а шотляндці не мають таких намірів у відношенні до англійців. Одні й другі задержують свою окремішність, всетаки творять гармонійну державну цілість. Охорона меншостей це привілей, наданий їм за ціну їх льояльности.

Мін. Бріян зазначив, що справи меншостей святі і треба передовсім думати про пошанування нац. суверенности. Осуджує цих, які в державах, що повстали по війні і боролися з труднощами, а вихісновували сумні сторони їх життя уразами та непорозуміннями закаламучували громадську думку широких мас. Коли справа меншостей має бути підоймою, при помочі якої держава, що розвивається, має придбати собі якнайбільше незадоволення, то це не буде полекшою для справи мира. Меншости повинні заховати свої віроісповідні, мовні та культурні окремішности, але повинні мати характер малої родини серед великої, згармонізованої сімї.

На довірочнім засіданні Ради, яке полагодило відмовно просьбу Литви, щоби її допустити до нарад над меншостевими справами, представник Румунії Тітулеску (піддержаний мін. Залеським) сказав, що без згоди держав, які мають у себе національні меншости, не може наступити яканебудь зміна в устійненій Радою Л. Н. процедурі розглядання меншостевих петицій, наскільки ці петиції не виходять поза межі істнуючих менш. трактатів.

—o—

Чічерін у Берліні.

Нар. комісар закорд. справ Чічерін приїхав до Берліна і замешкав у санаторії на Курфірстендамі. Подорож до Царгороду й Анґори відложив аж до порішення справи Троцького. Приїзд Чічеріна не має політичних цілей. Він не відвідає навіть представників большовицького посольства в Берліні та не конферує. Стан його здоровля далі поважний.

—o—

Кровавий напад на грошевого листаря.

В середу в год. 11. перед полуднем Львів довідався про напад на грошевого листаря в мешканні при вул. Городецькій ч. 89. на першім поверсі, де живе родина Майблюмів. Мин. пятниці Майблюми винайміли кімнату якійсь молодій жінці. До тої жінки заходило двох мущин, але ними Майблюми не цікавилися. Один із тих, що наймали мешкання для тої жінки, сказав, що це його сестра Брафман Поля, студентка фільософії. Вона спровадилася без ніяких річей, постіль винайміла їй Майблюмова, бо субльокаторка мала дістати річи щойно за кілька днів з дому. Кажуть, що ця Поля Брафман висилала сама до себе гроші. Листар, що приносив гроші, заставав у кімнаті все тих самих двох людей, які й уплянували напад. Підчас того як листар виплачував останній раз гроші, один із присутніх, Мицюк, мав душити листаря, а другий мав звязати листареві ноги й руки приготованими шнурами. Коли листар доручив цій жінці 20 зол., оба згадані мущини встали і нібито хотіли вийти до кухні. В цій хвилі один схопив листаря за горло, а другий прикладом револьверу бив по голові. Льокаторка старалася унеможливити листареві кликати рятунку. Листар одною рукою схопив за торбу, в якій було більше грошей, а другою рукою боронився та кричав. Напасники покинули листаря. Тепер листар вибив кріслом вікно, щоби заалярмувати поліцію, вибіг за напасниками, одного з них схопив за полу плаща, але він вирвався йому та вибіг на вулицю. Напасники втікали як до костела св. Єлисавети. За ними пустилися прохожі та поліцаї Панкевич і Бобак. Напасники стріляли з револьверів і зранили поліцая Бобака в ногу, а моторового трамваю Ґавліка в шию. Одного з утікаючих зловили на вул. Городецькій, другий втікав далі як на вул. Шептицьких. За ним пустився поліцай Панкевич і він поцілив утікаючого в живіт. Ранений втікав далі вул. Шептицьких. Там вбіг у браму під ч. 41, опісля до пивниці. Там упав на землю й помер.

Згадана льокаторка після невдалого нападу вибігла без капелюха й утекла мабуть автом. Її шукають. Ідентичности вбитого покищо не ствердили, не найшли при ньому ніяких документів, лише шнурок 3-метровий, два револьвери вел. калібру Штаєр і Ортґес. Ствердили, що арештований називається Роман Мицюк (із Синевідська Вижного) студент прав другого року. Вбитий виглядає так: лице овальне, ніс видовжений, волосся ясне, одяг сірий, у раґляні, зелений мягкий капелюх, на підшевці пальта український монограм Я. Л., на біллі буква Л. Спільничка виглядає так: около 24-літня, шатинка, струнка, висока, в американських окулярах, ніс широкий, лице овальне, очі підбиті.

Арештований відповідатиме за грабіжницький напад, намагане вбивство і чинний спротив уряд. особам із зброєю в руці. Зачувати, що він стане перед наглим судом.

—o—

НОВИНКИ

— **Ревізія в Академічному Домі** відбулася в середу 6. ц. м. між год. 1—2.30 попол. Перешукано всі помешкання студентів-льокаторів. Ревізію переводили аґенти поліції в супроводі цілого відділу поліцаїв.

— **З Українського Наукового Інституту в Берліні** пишуть нам: Дня 7. ц. м. відбудеться в Інституті відчит проф. д-ра І. Мірчука українською мовою п. з.: „Думки з приводу праці В. Липинського: „Релігія та церква в історії України“, а 8. ц. м. відчит доц. д-ра П. Н. Савицького німецькою мовою: „Проблематика українського будівельного мистецтва з погляду історії мистецтва“.

— **Композиторський Вечір.** Заходом товариства „Тернопільський Боян“ влаштовується в суботу 9. березня ц. р. в 8-ій год. вечером Композиторський Вечір Василя Безкоровайного, відомого нашого композитора, з нагоди його 20-літньої композиторської діяльности. Привіти для ювилята з цієї нагоди слати на адресу: „Тернопільський Боян“, Тернопіль, вул. Міцкевича 3.

— **100.000 зол. на будову чортківської гімназії.** Дістаємо такого листа: Дам 100 (сто) зол. на будову чортківської гімназії під умовою, що інші доповнять ту суму до 100.000 зол. Взиваю охочих жертвувати надсилати свої заяви до українських часописів і надіюся, що на 7 міліонів українців під Польщею знайдеться 1000 людей, позичкових кас та інших установ, які схочуть жертвувати на ту ціль по 100 зол. Можливо, що деякі схочуть зголоситися з більшою квотою як 100 зол., а тоді число охочих жертвувати може бути менше. Гроші будуть зложені сім днів після того, як сума зголошень в українських часописах на ту ціль дійде до 100.000 зол. — **Ярослав Стефанович.** — Рогатин, 3. березня 1929.

— **Темна львівська хроніка.** Арештували товариство взломників не за крадіж, а за вбивство

одного зі своїх товаришів. Владислав Лопушанський мав любовні порахунки зі Станиславом Черемхою і 27-го лютого зорганізував на нього напад при допомозі Владислава Шмагали та Стефана Деркача в ресторані „Оаза". Бійка перенеслася в ночі на вул. Кохановського, де Черемху вбили. — Два гості з провінції, один багатий купець з Пшеворська, другий бідний селюх апід Сокаля дали себе „взяти" на дешеві „золоті" перстені, які продають на вулицях ошуканці; за продане залізо, замісць золота, оба ошуканці пішли за залізні крати. — Одно вуглеве підприємство обкрадали систематично перевізники вугілля; арештовані, що крали вугілля з возів, призначене для приватних осіб, твердять, що робили це за порозумінням з власником своєї фірми.

— Вістки з Польщі. Варшавський статистичний уряд стверджує, що кошти утримання зросли минулого місяця на 2.6 проц. — У Вильні відкрили тайні склади кокаїни, морфія та опія. — У квітні спустять на море три воєнні кораблі замовлені у Франції. — Варшавська шкільна кураторія заборонила учням ходити за збірками від якихнебудь товариств. — Товариства комірників з поодиноких міст скликують у порозумінні з таким-же товариством у Варшаві спільний зїзд на 10. ц. м., щоби запротестувати проти проекту підвишки комірного, з якого уряд хоче почати будівельну акцію. — У Познані почали польські кольпортери бойкотувати німецьку пресу, що „нападає на Польщу", а саме всі великі німецькі денники і журнали. Цікаво, що вони будуть продавати.

— Журналіст, що не виходить з процесів і недуг. Перед судовим трибуналом у Львові мали переводити вчора розпрзву в справі образи варшавським письменником і журналістом А. Новачинським заподіяної редакторові „Дзенніка Львовского" д-рові О. Ґурці. 26-го червня 1928 суд засудив Новачинського на 4 міс. арешту. Новачинський прислав лікарську посвідку, що є недужий і Найвищий Трибунал доручив перевести нову розправу. На вчорашню розправу Новачинський прислав нове лікарське свідоцтво, що має грипу. Одночасно його заступник пропонував, що Новачинський може скласти декларацію, якою прохатиме вибачення д-ра Ґурки. Д-р Ґурка на це не згодився, заявивши, що Новачинський є „адискваліфікований". Розправу знову відклали, тому, що трибунал признав достаточним доказом недуги Новачинського — приватне лікарське свідоцтво.

— Завзятий антисеміт. В однім з першорядних ресторанів Варшави „Польонія" були 5. березня товариські сходини. В товаристві тім був і редактор часопису „Розвуй", що виходить у Лодзі, Бартошек. Коли до кабінету ввійшов кельнер, ред. Бартошек у переконанні, що це жид, вистрілив до нього тричі з револьверу, але не поцілив. Стріляючого редактора роззброїли і випросили з льокалю.

— Ріжні вістки. При кінці цього місяця вийдуть з варшавської карбівні перші 5-золотові монети. — Не вдався лет китайця Венліна і данця Йогансена, що вибрались минулої суботи з Льондону в Шанхай; вже в Довер зіпсувався їм пропелер. — Теперішня столиця Китаю називається Пейкінг, а не Пекін; такий є новий приказ нового уряду. — У Празі обірвалась від надмірного снігу на даху панорама битви під Ліпанами, кисти чеського маляря Марольда; картина імовірно вся пропала. — Помер бувш. адмірал англ. фльоти Едвард Сеймур у 89 р. життя. — Клеманео передав до історичного музею „Карнавале" і „Золоту Книгу", яку дістав у дарунку від міста Ліеж. — Вдова по Леніні Крупська має дістати в день свого 60-ліття ордер червоного прапору. — У Парижі здобув у боксерських змаганнях ваги „муха" чемпіонат француз Пляндер проти американця Женаро. — У Відні фантують відомого мадярського коміка-актора Рота, що виїхав з Будапешту вже з фантованими річами і наробив багато нових довгів у Відні.

— Смерть кооператора. Вілiям Максвель, шотляндець, що помер минулого місяця, був одним з провідників англійської та міжнародньої кооперації. Був він селянським сином і почав свою карієру від лякерування повозів. Кооперативну працю почав в Единбурзі і вже як молода людина звернув на себе увагу великим організаційним хистом. У 39 р. життя в 1880 р. його вибирають головою шотляндської кооперативної гуртівні і він проводить нею до 1908 р. Ця гуртівня збільшила за цей час свій оборот з 800.000 фунт. на 7,500.000 фунт. завдяки тому, що зорганізувала власні фабрики. У 1902 р. Максвеля вибирають до екзекутиви міжнародного кооперативного союзу, а пять літ пізніше роблять його головою. Аж 1921 р. Максвель по причині слабого здоровля зрікається свого становища і його вибирають почесним членом міжнародного союзу на конгресі в Базелі.

— Дрібні вістки з СРСР. У Москві померла в 94-ому р. М. А. Січенова, одна з перших російських лікарок, жінка відомого фізіольоґа. Її постать послужила Чернишовському як матеріял до портрету Віри Лопухової у відомім його романі „Що робити?". — „Економіческая Жизнь" обчислює, що у всьому Союзі можна за пять літ підготовити від 300 до 350 тисяч технічних фахівців, а промисл потрібуватиме більш 800.000 спеціялістів. — Представник будівельного американського товариства Джордж Томас підписав у Москві умову з урядом на 5 літ для будови ріжних будівель у Москві. Кошти будови покриватиме радянський уряд, а американці дають машини і провід у праці. — У Москві відкрили тимчасовий памятник Грібоєдову; він зроблений з рожевого граніту і стоїть на плиті з чорного граніту.

— Найбільше читаний журналіст. Уперше в історії людства в Антарктику поселився американський репортер; на ледяній землі застукала писальна машинка. Щодня в 3. год. член експедиції Бирда, журналіст Руссель Овен йде в будку радіооператора „міста Ню Йорку" і мінуту пізніше його статтю відчитують у редакції „Ню-Йорк Таймса". Кілька літ тому на такий допис треба би ждати аж до... повороту всієї експедиції, себто роками. Тепер вона за годину готова. Коли Роберт Овен підписує свою статтю, в „Китовім заливі" — 3 година пополудне і світить сонце. У Ню Йорку його стаття готова годину пізніше, себто опівночі, коли публика виходить з театрів. Перше слово Овена долітає до Ню Йорку за одну шістьнацяту секунди. Телеграма переходить із підбігунового літа в американську зиму. В 3 год. вранці в Новій Зеляндії виходить англійський часопис, що приносить уже повний реферат Овена. Одночасно з Ню Йорку йде вона десяти телеграфічними дротами у всі кінці світа. Її дістають 17 часописів у Сиднею, Антверпені, Парижі, Льондоні, Міляно, Осакі, Ротердамі, Мексику, Осльо, Копенгагені, Штокгольмі, Гельсінгфорсі, Буенос-Айрес, Празі, Ля Пазі, Болівії та Колюмбії. З тих 17 часописів іде вона в інших 60, що вимінюють свій матеріял. 24 годин після написання статті Овеном її читає щонайменше 50 міліонів людей у всіх мовах світа. Якжеж пише її найбільше читаний нинішний журналіст? Він сам каже про це: — Тему найти легко: Досить лише вийти зі шатра і поглянути довкола. Зате трудніше описати її. Де поставити машинку? Як зосередитись, коли в кімнаті грає грамофон, одні товариші грають бріджа, інші оповідають голосно анекдоти, моряки обсипують себе лайками, а лікар перевязує рани?

— „Місс Европа" в жалобі? Після нареченого, якого не могла найти, згідно зі своїми високими домаганнями? Ні. Мадярські патріоти звернулись до Єлисавети Сімон з домаганням, щоби вона їхала на міжнародній конкурс до Ґальвестон у чорній сукні. Таким способом хотять вони ще раз пригадати Сполученим Державам, що Мадярщина є досі несправедливою жертвою договору в Тріянон. Деякі патріоти хотять, щоби їхня землячка на знак протесту пришила на своїй сукні карту сучасної Мадярщини з надписом: „Ні, ні, ніколи!" Мадяри, як бачимо, хотять наслідувати старі методи французької дипльоматії, що часто вживала до політичних справ жіноцтва. Ріжниця тільки в тім, що французи роблять таку пропаґанди инишком, за кулісами.

— З пошани для письменника. Париський „Котідієн" оповідає таку історію: Донька Толстого, що живе в околиці Парижа не заплатила своечасно податків і їй грозила ліцитація. Вона звернулась в останній мент з листом до Пуанкаре з проханням стримати ліцитацію, пояснюючи свою матеріяльну скруту. За кілька днів вона дістала у відповіді білет Пуанкаре і посвідку на заплачений податковий довг.

— Світове кіно. У Будапешті 400 кінових директорів підписало протест проти надто гострої цензури. Мадярський уряд звернувся до кіносиндикату з домаганням створити на власний кошт національну фільму, а тоді йому дозволять за те... спровадити 20 чужих фільм. Синдикат рішуче відмовився від такої умови. — У Голівуді святкували 21-ші роковини першої кінової картини „Через хребет". Із артистів, що брали в ній участь досі живе лише один Том Санчі, що грає другорядні ролі. — У Мадриті утворили національне кіно-товариство з капіталом 8 міл. пезетів. — Винахідчик телевізіона д-р Герберт Айвс з Ню Йорку повідомив одно американське оптичне товариство, що йому вдалось найти спосіб, як на екрані всі предмети виглядатимуть з трьома вимірами, а не як плоскі фотографії. Для трьохвимірної фільми треба буде вжити 60 обєктивів з 15 фотографічних апаратів, які треба поставити в півкола і здіймати ними до 80 знимок у секунду. Відтак всі ці знимки кондепсуються в одну стяжку, яку кидають на екран не спереду як досі, а ззаду. Для цього екран мусить бути прозірчастий. Таким робом фільми Айвса роблять враження не картин, а живих осіб.

З судової салі.

Евген Скицький та Іван Штокало перед судом.

В середу дня 6. березня ц. р. переслухано в характері свідків чотирьох учасників нападу на почту при вул. Глибокій, які рішучо заперечили, начеби обв. Евген Скицький брав безпосередню участь у нападі на почту і начеб обв. Іван Штокало був втаємничений заздалегідь у плянований напад на почту і тому на основі уложеного пляну втечі, відвіз автом утікаючих учасників нападу.

На салі дуже богато людей. Богато цікавих мусіло відійти домів тому, що поліція не хотіла більше людей впускати.

Зізнання засуджених наглим судом.

Св. Володимир Ординець, засуджений наглим судом на кару смерти, яку йому замінено опісля на 12 літ тяжкої тюрми (відсиджує свою кару в Равічу), зізнає незаприсяжений, що належав до УВО і брав участь у нападі на почту. Критичного дня замовив свідок авто в обв. Штокала, заплатив завдаток в сумі одного доляра і записав чуже, не своє, назвище до книги замовлень. Обв. Скицький приїхав з автом на вул. Сидлецьких ч. 6 і тут мусів уважати, щоб мотор був увесь час під ґазом. Заперечує рішучо, начеб обв. Скицький був у бюрі в середині та брав безпосередньо участь у нападі на почту. При конфронтації бачив, як обв. Скицький плакав. Пізніше обв. Скицький жалувався йому, що його били. Критичного дня обв. Скицький був у ґранатовім убранні і білій спортовій сорочці з червоним пасочком. Кілько було напасників, свідок не знає. Прок. застерігає собі потягнення свідка до відповідальности за фальшиві зізнання, нібито тому, що вони є дещо відмінні від попередніх зізнань у суді.

Св. Володимир Мирош, засуджений на 7 літ тяжкої тюрми, яку відсиджує в Дрогобичі, зізнає незаприсяжений, що належав до УВО і брав участь у нападі на почту на приказ командата УВО. Обв. Скицького не було в середині бюра. Всіх напасників в середині бюра було чотирьох. Прокур. застерігає собі також право потягнути свідка до відповідальности за його нинішні зізнання перед судом.

Св. Евген Качмарський, засуджений на 5 літ тяжкої тюрми, яку відсиджує в Равічу, зізнає незаприсяжений, що обв. Скицький не брав участи в нападі в бюрі. Він мусів уважати, щоб шофер не втік з автом, якби зорієнтувався, в чому тут річ.

Св. Іван Плахтина, засуджений на смерть і помилуваний на 10 літ тяжкої тюрми, яку відсиджує в Равічу. Зізнає незаприсяжений, що обв. Скицького рішучо не було в середині в бюрі та заявляє, що Скицький жалувався йому, що поліція його била.

По перерві оборонці поставили цілу низку (10) внесень, яким спротивився прокуратор. Не помогла репліка оборонців, бо трибунал відкинув усі десять внесень, як неістотні та маловажні для справи. Після того предс. відчитав суддям присяглим три питання такого змісту:

Головні питання.

I) Чи винен обв. Евген Скицький, що в дні 3. липня 1928 р. у Львові разом з іншими напасниками як спільник грабунку зі зброєю в руці в цїли присвоєння собі готівки, яка є власністю скарбу держави і була в філії почтового уряду ч. 13, загрозивши урядовцям того почтового уряду, а саме М. Тустановській, К. Добростанській, В. Любінецькій, В. Ковальчуківній і П. Червінському, допустився насилля, після чого доконано грабунку?

II) Чи винен обв. Іван Штокало, що дня 3. липня 1928 р. був помічником у тому, що В. Ординець, В. Мирош, Е. Качмарський та Ів. Плахтина як спільники грабунку...?

Питання евентуальне.

III) Чи винен обв. Евген Скицький, що дня 3. липня 1928 р. був *помічником* у тому, що... (далі як попереднє).

На тому замкнено доказове поступовання. Завтра зачнуться промови прокуратора й оборонців.

З концертової салі.

Виступ Українського Придніпрянського Хору.

З виїздом Дм. Котка до Німеччини залишилися члени його хору без артистичного провідника. Якийсь час виступали вони меншим

або більшим гуртком по читальнях львівських передмість, потім на сцені каварні-кабарету „Варшава", а на днях дали свій концерт в салі Народного Дому для широкого загалу.

Хор у нинішньому виді складається всього з 16 осіб: 6 жінок і 10 мущин. Дірігентом його є В. Хвостов, що намагається йти слідами свого попередника.

Програма хору складається, зрозуміла річ, в більшости зі старого, добре відомого репертуару хору Котка, в якому є і колядки і щедрівки, і церковні гимни, і збірка стрілецьких пісень в гармонізації Гайворонського, і всякі веселі народні пісні до „Дзвонів" і „Гандзі" включно. З нового репертуару чули ми кілька народніх пісень в гармонізації ріжних авторів.

Про виконання цілого концерту можна писати такі самі похвали, як і тоді, коли хор стояв під мистецьким проводом Котка. Адже це вишколені ним співаки і репертуар їх у львиній части старий. Співали таксамо прецизно й певно і з таким самим захопленням, як давнише. Ріжниця тільки та, що тепер сила й експресія хору не така видатна і що з репертуару усунено — цілком слушно — річи трудніші, які невеличкому хорові не під силу. Якби хор доповнив свій склад ще одним добрим першим тенором і одною сопраністкою, то не уступатиме в нічому давньому хорові Дм. Котка.

Публика, що явилася доволі численно, оплескувала горячо виконавців і при кінці вимусила пару наддатків. **І. М.**

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

о. Лука Демчук, довголітній парох Кального помер дня 6 ц. м. Перенесення тлінних останків до церкви відбудеться в пятницю 6. ц. м. а похорон в суботу в год. 9 рано в Кальнім п. Поморяни.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Кооператива „Український Театр" під дир. Й. Стадника.

Пятниця 8-го, г. 5. попол. „Хмара", нар. драма на 5 дій Суходольського. Вистава по знижених цінах для учнів.

Великий Міський Театр:

Четвер 7-го, г. 7·30 веч. „Лякме", виступ А. Шлемінської.

Кіна.

„Апольо": „Маска світу".

„Лев": „Адютант" (Замах на царя) з Можухиним.

„Оаза": „Граф Давішев".

„Палас": „Гріхи розведеної жінки".

„Фатаморгана": „Поворот з неволі".

Програма радіо.

Субота 9-го.

Льондон (358). 16·30 Концерт орхестри. 22·35 Радіокабарет. 23·35 Музика до танців.

Париж (1741). 18·45 Пате. 20·15 Пісні. 21·00 Танці.

Берлін (475,4). 16·00 Відчит про гроші. 16·30 Популярна музика. 20·00. Веселий вечір.

Мюнхен (536,7). 18·00 Концерт. 20·00 Радіоорхестра.

Відень (519,9). 15·15 Концерт „Музікферайну". 19·25 Камеральний концерт.

Штутгарт (374,1). 15·00 Концерт Моцарта. 21·30 Радіокабарет.

Ляйпціг (361,9). 19·00 „Баль в опері" оперетка.

Штокгольм (438) 18·45. Кабарет.

Москва (1450). 16·00 Орхестра. 19·00 Музично-літературний вечір.

Харків (1680). 18·30 Концерт. 21·00 Музика до танців.

Варшава (1385,7). 15·50—16·30 Концерт. 20·30 „Паганіні". 22·50—23·30 Музика до танців.

Громадянине! Чому не став Ти ще досі членом Товариства „Просвіта"?

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Заходом Союза Українок відбудеться дня 9. березня ц. р. на Бесіді відчит Вп. Пасторової Бичинської п. з. „Побутове життя Українських Емігрантів в Америці". Початок о год. 7. вечером. По відчиті о год. 8-ій „Чайний Вечір", в програму котрого входять: 1) музика (джесбенд), 2) хорові продукції, 3) артистичні сольові танці, 4) почта coriandolli. 1577 1—2

Комітет Допомоги Вдовам і Сиротам по Священиках у Львові улаштовує дня 12. березня ц. р. о год. 7. вечером в салі руського касина в Народнім Домі (вул. Рутовського ч. 22. І. поверх) Концерт при ласкавій участи оперової співачки Вп. П. Ів. Шмериковської Прийомової, оперового співака Вп. П. Д-р В. Юстин-Тисена і мішаного хору Вп. радника Р. Купчинського. Фортепіяновий дострій обнимут Вп. П. проф. Марія Віхавська і Вп. П. Дарія Гординська. — По концерті Чайний Вечір з конкурсом краси і ріжними несподіванками. Добірний буфет у власнім заряді. Білєти можна набути дня 9. і 11. березня по полудни в Книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка (Ринок ч. 10), а в день концерту при вході. — Перед концертом Загальні Збори комітету в тій самій салі о год. 11. рано з порядком вже в „Ділі" поданим а о 9-ій год. рано Служба Божа в Преображенській Церкві. 1580 1—3

До християнських сердець звертається з просьбою о поміч бідна селянська родина. Мати, що заробляла на хліб для цілої родини, померла в січні ц. р., лишивши батька без правої руки, який не може нічого заробити і трох маленьких босих і голодних сиріт, які просять всіх, в кого є добре серце і хто є в щасливішим положенню — о поміч. Всевишній Бог цего не забуде і сторицею нагородить. — Датки проситься присилати на адресу: о. Володимир Свистун, парох, Церківна, п. Болехів. 1—3

Підчас мого перебування на очній клініці в Кракові, гурток моїх симпатиків у Станиславові, почувши про моє клопотливе матеріяльне положення, уладив для мене грошеву збірку серед громадян Станиславова. На мої руки переслано 150 золотих. — Хоч яка дорога й цінна мені симпатія та прихильність цього гуртка, а проте збірка ним уладжена є для мене болючим непорозумінням. Я рішив гроші повернути, але не хотячи більше займати своєю особою тих, що брали участь у збірці, ні жертводавців, складаю оцим щиру подяку одним і другим, а надісланих мені 150 золотих передаю на „Рідну Школу". Станиславів, дня 4. березня 1929 року. **Григорій Мінченко - Сітовський.** — Впов. Жертводавцеві складає щиру подяку **Старшина Кружка в Станиславові**.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ПЛАТИМО високі ціни за золото, бриляити і перли Домбровскі-Розважевскі, Львів, (Готель Жоржа), вул. Академічна ч. 9. Оцінка безплатно. 33-6 37—

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик прецизійні продає за готівку і на рати від десяток літ з найдешевшої сторони звісна фірма **Іван Зельтенрайх**, Львів, пл. Марійська ч. 5. 135-7

АВТОРИ зволять подати свою адресу в ціли заснування висилкової складниці для кольпортажі власних видань. „Торбан", Львів, Осолінських ч. 6. 3—3

БУВШИЙ активний австрійський капітан, а опісля майор Українсько Армії, пошукує якогонебудь, найрадше бюрового заняття. — Зголошення до греко-катол. Уряду парохіяльного в Коровниці, п. Lubaczów. 1519 2—3

МУЗИЧНІ ВІСТИ приймають дописи. Пошукуєть я кольпортерів. Ноти і катальоги висилає: Торбан, Львів, вул. Осолінських ч. 6 1579 1—10

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Спеціяліст недуг легенів, серця і жолудка

Д-р Фелікс Ган

Львів, Городецька 46.

432 **Пересвітлення Рентгеном.** 3—24

Д-р Александер Мальчик

Львів, вул. Лонцкого ч. 8.

проти вулиці Шашкевича

ординує у внутрішніх і жолудочних недугах, лічить кварцовою лямпою і діятермією.

1350 **Пресвітлення Рентгеном.** 10—12

Дентист Яків Насс

Львів, вул. Сикстуська ч. 17. II. п.

Скріплювання хитаючихся зубів, пльомбування й виймання зубів без болю. Штучні зуби в каучуку і золоті після найновішої системи. Пацієнтів з провінції полагоджується в найкоротшому часі. Урядникам і студентам значна знижка. Тел. 65-73. 1554 3—5

„Сокіл" в Станиславові оголошує отсим конкурс на посаду вчителя руханки і організатора сокільських гнізд. Вимаганий іспит, або покінчений факультет фізичного виховання. Першенство матимуть кандидати зі знанням бухгальтерії. До подань належить долучити: метрику, свідоцтва і евентуальні поручення. Платня після умови. Подання вносити на руки голови тов. Володимира Дутки, директора гімн. державної в Станиславові. 1564 3—3

Панчохи вовняні, ниткові, легкі вовни і кашміри

Носяться дуже довго — заховуючи до кінця новий вигляд, як що пересся їх старанно, осторожно і без варення

ПАНЧОХИ всілякого рода і якости — грубі і тонкі, гладкі і в десені, теплі трикоти вовняні сорочки потрібні до зимових спортів, і т. п. одяги, як часто нищаться не через ношення але прямо через хибне прання! . . . Нитки прядива ослаблюються, вовна набирає штивної шорсткости а барви спираються — тим більше, як її вариться, що дійсно є варварством, на яке не вільно собі дозволяти . . . як також на прасовання горячим залізком . . . Це річи в цілім цего слова значінню недопускаємі . . . Тільки уживаючи Lux до до прання уникається знищення тканин, одним словом треба раціонально прати і відповідним середником. Прати через жмакання в долонях — ніколи не терти і не викручувати.

Вовняні панчохи, шалі, светри і т. п. як що є брудні прати тільки в піні Lux-у, а осягнеться подиву гідні наслідки, бо убрання будуть носитися дуже довго, зберігаючи до кінця новий вигляд.

LUX

ПРІБКА ДАРОМ

КУПОН

Імя і назвисько . . . .

Адреса . . . .

L. P. 55-1.

Тримісячний курс домашнього і дрібного сільського господарства в КОРШОВІ

коло Коломиї, для сільських дівчат і жінок. — Курс улаштовується заходами „Союзу Українок" у Львові, і Тов-а „Сільський Господар". 1576 1—1

Початок курсу 1. квітня 1929 р. до 30. червня 1929 р.

Умови приняття: курсантки мусять виказатися укінченням 16-ти літ, та покінченням вселюдної школи. Оплата за утримання виносить 95 зол. місячно. Подання о приняття повинні бути зреферовані або Філією „Союзу Українок", або Філією „Сільського Господаря".

Зголошення о приняття слати до Бюра Т-ва „Сільський Господар", Львів, вул. Зиморовича ч. 20. до дня 20. марта 1929 р.

ПЕРЛЬМУТТЕРА УЛЬТРАМАРИНА

є безглядно найліпшою і найвидатнішою фарбою до білля, вапна і малярських цілей. Відзначена на виставах в Брукселі, Медолями і Наради золотими медалями. 482 **Стережіться до набуття.** 61—7

Подяка.

Неумолима смерть забрала нам дня 5. лютого 19 9 р. найдорожшого батька, емеритованого учителя в Ладичні, калуського повіту Прокопа Коцана. Горем прибиті висказуємо щиру подяку Всеч. О., місцевому пароховi В. Бабісяви за приготоване на вічну дорогу і уділення Св. Тайн Єлеопомазання і безінтересовне відправлення похорону враз з зворушаючою проповідю над домовиною Покійного. Мимо непамятного морозу і снігової завірюхи прибув також сусідний парох Всеч. О. Чапиш з Каміня, котрому рівнож висказуємо щиру подяку, що своєю присутністю звеличив сумний похорон. Дякуємо також Вп. П. Павлівському, управителеви школи в Рівні і місцевій учительці А. Федюшиній за участь в похороні. Місцевим дякам за читаннє псалтири через 2 ночи. Вкінці дякуємо і всім місцевим селянам, що численно прибули та відпровадили Покійного, свого улюбленого Дядя, як Його в селі звали, на місце вічного відпочинку. — Сини: **Володимир, Остап, Микола і Петро. Доньки: Е. Стебельська, А. Івасевичева** і внуки 1573 1-1

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.